

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Waclaw

Nazwisko: Skwara

Miejsce urodzenia: Sobole pow. Radzyń Podlaski

Data urodzenia: 10-10-1921

Imię ojca: Franciszek

Imię matki: Paulina

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Waclaw Skwara (ur. w październiku 1921 r.) w latach 1943-1947 był żołnierzem AK i następnie niepodległościowego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość (WiN) na terenie pow. Łuków i pow. Radzyń Podlaski. W okresie komunistycznej amnestii 1945 roku ujawnił się (w sierpniu 1945). W latach 1950-1954 Waclaw Skwara walczył z komunistycznymi władzami w szeregach zbrojnego oddziału pod dowództwem Henryka Korzeniewskiego pseud. "Wrona" i następnie (od 1951) pod dowództwem chor. Antoniego Dołęgi pseud. "Znicz" na terenach powiatów Łuków, Siedlce i Radzyń. W tym oddziale nosił pseudonim „Wilk”. Waclaw Skwara figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach MBP / MSW, WUBP w Lublinie, PUBP Łuków oraz PUBP Siedlce z lat 1945-1955. Zapisano w nich między innymi, że Waclaw Skwara pseud. „Wilk” to "Członek AK z okresu okupacji, po wyzwoleniu nadal aktywny w AK pod dowództwem pseud. >Ostoja<, ujawnił się w sierpniu 1945 r. Dnia 17 grudnia 1945 r. zatrzymany przez PUBP Łuków za udzielanie pomocy członkom nielegalnej organizacji [WiN] (...), był podejrzany o przynależność do nielegalnej organizacji, nielegalne posiadanie broni i udział w zabójstwie pracownika PUBP Łuków (...). Wyrokiem WSR Lublin z dn. 15 XI 1946 r. skazany na 6 lat więzienia (...). Po wyjściu z więzienia [we Wronkach - po 3 latach od dnia aresztowania, tj. 17 grudnia 1948] organizuje bandę i bierze udział w szeregu napadów terrorystyczno-rabunkowych na terenie powiatu Łuków". Zapisano, że Waclaw Skwara „podczas likwidacji bandy przez PUBP Łuków i KBW został zabity dnia 23 V 1954 r.” (w czasie obławy oddziału KBW i funkcjonariuszy UB na trzech partyzantów we wsi Kolonia Bystrzyca, pow. Radzyń Podlaski). Wraz z Waclawem Skwarą pseud. „Wilk” poległ w tej zbrojnej walce z UB i KBW (tegoż 23 maja 1954 r.) także dwaj inni żołnierze antykomunistycznego podziemia: Edward Mościcki pseud. "Rekin" i Roman Sawicki pseud. „Cichy”.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Wacław Skwara pseud. „Wilk” figuruje wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach UB z PUBP Łuków i WUBP w Lublinie z lat 1950-1955 zatytułowanych "Sprawa obiektowa krypt. >Raki<". Ta sprawa operacyjna była prowadzona przez UB z PUBP w Łukowie i dot. zbrojnego oddziału partyzanckiego pod dowództwem Henryka Korzeniewskiego pseud. "Wrona", a następnie (od grudnia 1950) pod dowództwem Edwarda Mościckiego pseud. "Rekin" i Wacława Skwary pseud. „Wilk” - działającego na terenie powiatu siedleckiego i pow. łukowskiego do jesieni 1954. Akta te zawierają między innymi plany i sprawozdania UB dot. operacyjnych przedsięwzięć, wykazy "członków bandy", charakterystyki osób podejrzanych, "figurantów" spraw operacyjnych i zaangażowanych w te sprawy tajnych informatorów UB, notatki i korespondencje jednostek UB, donosy kilkunastu tajnych informatorów UB.

IPN Lu 08/145 t. 2 (O/154).

Wacław Skwara pseud. „Wilk” figuruje wraz z kilkadziesiątoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach operacyjnych UB z PUBP Łuków i WUBP w Lublinie z lat 1951-1955. Ta sprawa operacyjna była prowadzona w latach 1947-1956 przez UB z PUBP w Łukowie i dot. zbrojnego oddziału partyzanckiego pod dowództwem Edwarda Mościckiego pseud. "Rekin" i Wacława Skwary pseud. „Wilk” - działającego na terenie powiatu łukowskiego do listopada 1954 r. Akta te zawierają między innymi meldunki i raporty UB dot. operacyjnych przedsięwzięć, liczne służbowe notatki i korespondencje jednostek UB oraz doniesienia kilkunastu tajnych informatorów UB. Wacław Skwara figuruje między innymi w urzędowych notatkach PUBP i MO w Łukowie z dn. 10.08.1954 i dn. 1.10.1954 r.

IPN Lu 06/346 t. 1-2 (III/3594)

Wacław Skwara figuruje wraz z 25 innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach i zapisach UB z WUBP i KW MO w Warszawie oraz PUBP Siedlce z lat 1947-1955. Te materiały UB zostały opracowane i opisane w roku 1973 jako "Charakterystyka nr 29" przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Warszawie. Materiały dot. zbrojnego oddziału antykomunistycznego podziemia pod dowództwem Henryka Korzeniewskiego pseud. "Wrona", a następnie (od połowy grudnia 1950) pod dowództwem innych partyzantów. Oddział ten działał w latach 1947-1954 na terenie powiatów siedleckiego, łukowskiego i radzyńskiego i składał się z byłych członków niepodległościowych organizacji: Narodowe Siły Zbrojne oraz Wolność i Niezawisłość. Zawiera m.in. opisy składu, akcji i działań ww. oddziału oraz kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników antykomunistycznego podziemia. W kwestionariuszu dot. Wacława Skwary zapisano między innymi, że ww. to "po roku 1950 członek bandy >Wrony<, brał udział w wielu napadach na terenie powiatu Siedlce i pow. Łuków. Zabity jesienią 1954 r. przez PUBP Łuków".

IPN BU 0180/43 (Opracowanie Nr 29).

Wacław Skwara figuruje wraz z trzema innymi żołnierzami AK w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego (WSR) w Lublinie z lat 1946-1953 dot. sprawy karnej przeciwko czterem oskarżonym "o przynależność" do konspiracyjnych struktur AK na terenie pow. łukowskiego, tj. o przestępstwo z art. 1, 3, 4 § 1 tzw. dekretu o ochronie państwa, o "nielegalne posiadanie i przechowywanie broni palnej" i inne "przestępstwa przeciwko państwu". Wyrokiem WSR w Lublinie z dn. 15 listopada 1946 Wacław Skwara został skazany na 6 lat więzienia.

IPN Lu 16/384 t. 1-2 (Sr 627/46).

Wacław Skwara figuruje w aktach ewidencyjnych Centralnego Więzienia we Wronkach z lat 1946-1948, w tym w tzw. Księdze głównej więźniów karnych. Zapisano w nich między innymi, że Wacław Skwara został zwolniony z ww. więzienia dnia 17 grudnia 1948.

IPN Po 3/57, IPN Po 3/58.